

BYDGOSZCZ

**Informacja Banku Spółdzielczego w Bydgoszczy
wynikająca z art. 111a ust. 4 Ustawy Prawo bankowe oraz Rekomendacji H KNF
dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach**

czerwiec 2023 r.

OPIS SYSTEMU ZARZĄDZANIA, W TYM SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM I SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

System zarządzania

W Banku Spółdzielczym w Bydgoszczy funkcjonuje wprowadzony przez Zarząd system zarządzania, który stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych oraz oceny prowadzonej działalności bankowej. W ramach systemu zarządzania w Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej.

Nadrzędnym celem wprowadzenia w Banku systemu zarządzania jest zapewnienie bezpieczeństwa zgromadzonych w Banku środków.

Zgodnie ze Statutem Banku, Zarząd kieruje działalnością Banku oraz reprezentuje Bank na zewnątrz, jest jedynym organem uprawnionym i odpowiedzialnym za zarządzanie działalnością Banku. Zarządzanie to obejmuje w szczególności funkcje prowadzenia spraw, planowania, organizowania, decydowania, kierowania oraz kontrolowania działalności Banku.

Zarząd działa kolegialnie i podejmuje uchwały.

Wszystkie wdrożone w Banku zadania systemu zarządzania mają na celu zapewnienie legalności działania Banku oraz bezpieczeństwa zgromadzonych w nim środków, ustalenie powstającego w działalności ryzyka, monitorowanie go i zarządzanie nim oraz zapewnienie przestrzegania przepisów.

W Banku wdrożono procedury anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących procedur i standardów etycznych.

Nad całością systemu zarządzania sprawuje nadzór Rada Nadzorcza Banku.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem, podobnie jak system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach.

System zarządzania ryzykiem

Każda aktywność podejmowana przez Bank Spółdzielczy w Bydgoszczy generuje ryzyko. Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka w Banku jest ryzyko kredytowe. Jednocześnie Bank identyfikuje w swojej działalności inne rodzaje ryzyka, w szczególności ryzyko operacyjne, walutowe, płynności, stopy procentowej, kapitałowe, biznesowe, braku zgodności, modeli, utraty reputacji, transferowe, nadmiernej dźwigni finansowej i ryzyko inwestycji.

Bank definiuje system zarządzania ryzykiem jako proces, którego zadaniem jest identyfikacja, ocena, pomiar, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie o ryzyku występującym w działalności Banku, wraz z oceną skuteczności podejmowanych działań ograniczających ryzyko, służący zapewnieniu prawidłowości wyznaczania i realizacji szczegółowych celów prowadzonej przez Bank działalności. System zarządzania ryzykiem w Banku podlega okresowemu przeglądowi i kontroli.

Zarządzanie ryzykiem przypisane zostało Zarządowi, który w ramach tego procesu podejmuje działania o charakterze proceduralnym, organizacyjnym i wykonawczym, zapewniające Bankowi stabilność finansową, możliwość rozwoju oraz zgodność działania z przepisami prawa, mające na celu

realizację celów strategicznych Banku, wypracowanie założonych parametrów ekonomiczno-finansowych oraz redukcję ryzyka do akceptowanego poziomu.

W całościowo zorganizowanym procesie zarządzania ryzykiem uczestniczą organy Banku, wyznaczone komórki organizacyjne i delegowani pracownicy.

System zarządzania ryzykiem jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach. Na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej. Na drugi poziom składa się zarządzanie ryzykiem przez pracowników zatrudnionych na stanowiskach związanych z zarządzaniem ryzykiem lub w komórkach organizacyjnych - niezależnie od zarządzania na pierwszym poziomie oraz działalność Stanowiska ds. zgodności.

Na trzeci poziom składa się działalność niezależnej Komórki Audytu, mającej za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.

Na wszystkich trzech poziomach pracownicy Banku w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie kontrolują ich przestrzeganie.

System kontroli wewnętrznej

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest dostosowany do struktury organizacyjnej, wielkości i profilu ryzyka wiążącego się z działalnością Banku. System kontroli wewnętrznej jest w sposób trwały i spójny wkomponowany w system zarządzania Bankiem jako całością, a jego celem jest zapewnienie skuteczności i efektywności działania Banku, wiarygodności sprawozdawczości finansowej, przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Adekwatny i skuteczny system kontroli wewnętrznej zapewnia w Banku prawidłowe procedury administracyjne i księgowość, wiarygodną sprawozdawczość finansową, rzetelne raportowanie wewnętrzne i zewnętrzne oraz zgodność działania z przepisami prawa i rekomendacjami nadzorczymi, regulacjami wewnętrznymi, w tym dotyczącymi zarządzania ryzykiem.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem w Banku systemu kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w szczególności adekwatność i skuteczność funkcji kontroli, Stanowiska ds. zgodności, Komórki Audytu.

W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych, Rada Nadzorcza nadzoruje wykonywanie obowiązków przez Zarząd dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności, zatwierdza politykę zgodności Banku, co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności.

Do obowiązków Zarządu Banku należy zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, zapewnienie niezależności Komórki Audytu i Stanowiska ds. zgodności oraz zapewnienie środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji pracowników Komórki Audytu i Stanowiska ds. zgodności.

Zarząd Banku podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku.

W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Zarząd Banku odpowiada za efektywne zarządzanie

w Banku ryzykiem braku zgodności, odpowiada za opracowanie polityki zgodności, zapewnienie jej przestrzegania i składanie Radzie Nadzorczej raportów w powyższym zakresie.

W przypadku wykrycia nieprawidłowości w stosowaniu polityki zgodności, Zarząd podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia tych nieprawidłowości, w tym środki naprawcze lub dyscyplinujące. Zarząd Banku w informacji zarządczej informuje Radę Nadzorczą o sposobie wypełnienia zadań wskazanych powyżej, ze szczególnym uwzględnieniem rocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Powołany w Banku z Członków Rady Nadzorczej Komitet Audytu, otrzymuje okresową informację zarządczą z zakresu kontroli wewnętrznej i audytu oraz poziomu ryzyka braku zgodności. Dodatkowo Komitet Audytu otrzymuje informację o stwierdzonych w Banku nieprawidłowościach krytycznych.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej (jak i system zarządzania ryzykiem) jest zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach. W ramach systemu kontroli wewnętrznej Bank wyodrębnia funkcję kontroli, Stanowisko ds. zgodności i niezależną Komórkę Audytu.

Na wszystkich trzech poziomach pracownicy Banku w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie kontrolują ich przestrzeganie, poprzez monitorowanie pionowe i poziome.

Funkcja kontroli ma za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem, obejmuje ona stanowiska pracy, komórki i jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji. Ma ona podstawowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa Banku, uzyskiwania wymaganej jakości i poprawności wykonywanych czynności, zapobiegania i eliminacji nieprawidłowości oraz minimalizowania ryzyka, jest realizowana na pierwszym i drugim poziomie zarządzania. Realizując funkcję kontroli Kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych Banku obowiązani są do systematycznego oceniania stopnia przestrzegania mechanizmów kontrolnych, a także ich dopasowanie do poziomu ryzyka wynikającego z charakterystyki procesów Banku w ramach których realizowane są czynności bankowe.

Zadania I poziomu realizują:

- Wydział Obsługi Klientów,
- Oddziały Banku i Punkt Obsługi Klienta,
- Administrator Systemu Informatycznego,
- Główny Księgowy (Wydział Księgowości i Komórka Sprawozdawczości),
- Komórka Obsługi Informatycznej,
- Komórka Organizacyjno-Samorządowa,
- Wydział Ochrony Banku i Administracji Gospodarczej.

Zadania II poziomu realizują:

- Komórka Analiz i Zarządzania Ryzykami,
- Komórka Analiz Kredytowych i Monitoringu,
- Komórka Windykacji,
- Koordynator ds. zgodności z przepisami AML/CFT,
- Inspektor Ochrony Danych,
- Stanowisko ds. zgodności.

Stanowisko ds. zgodności podlega bezpośrednio Prezesowi Banku. Do obowiązków Stanowiska ds. zgodności należy w szczególności:

- ✚ identyfikowanie ryzyka braku zgodności, w szczególności przez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych Banku, standardów rynkowych oraz wyników wewnętrznych postępowań wyjaśniających,
- ✚ analiza przyczyn zdarzeń braku zgodności oraz ocena ewentualnych skutków,
- ✚ realizacja i koordynowanie działań związanych z identyfikowaniem, oceną, monitorowaniem, pomiarem zdarzeń ryzyka braku zgodności, monitorowanie wielkości i profilu ryzyka oraz sporządzanie informacji zarządczej w powyższym zakresie,
- ✚ projektowanie i wprowadzanie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności, mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,
- ✚ opracowanie zasad tworzenia w Banku wewnętrznych regulacji w zakresie niezbędnym do zapewnienia zgodności, ocena regulacji wewnętrznych Banku pod kątem ich zgodności i wewnętrznej spójności,
- ✚ opracowanie i aktualizacja regulacji wewnętrznych z zakresu zapewnienia zgodności i zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- ✚ informowanie o najbardziej istotnych zmianach w przepisach prawa i standardach rynkowych,
- ✚ doradzanie kierownikom jednostek i komórek organizacyjnych Banku w zakresie zapewnienia zgodności,
- ✚ realizacja działań konsultacyjno-doradczych oraz wskazywanie potrzeb szkoleniowych w zakresie zapewnienia zgodności.

W Banku funkcjonują mechanizmy zapewniające niezależność Stanowiska ds. zgodności, a są to m.in.

- ✚ zapewnienie bezpośredniego kontaktu z Zarządem, Komitetem Audytu i Radą Nadzorczą Banku,
- ✚ uczestnictwo w posiedzeniach Zarządu,
- ✚ uczestnictwo w posiedzeniach Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu w przypadku, gdy przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej, w tym zapewnianiem zgodności lub zarządzaniem ryzykiem,
- ✚ wdrożenie mechanizmów chroniących przed nieuzasadnionym wypowiedzeniem umowy o pracę,
- ✚ powoływanie osoby kierującej komórką do spraw zgodności za zgodą Rady Nadzorczej,
- ✚ odwołanie osoby kierującej komórką do spraw zgodności za zgodą Rady Nadzorczej po uprzednim wysłuchaniu zainteresowanej osoby przez Radę Nadzorczą,
- ✚ obowiązek poinformowania Komisji Nadzoru Finansowego o zmianie osoby na stanowisku kierującego komórką do spraw zgodności wraz ze wskazaniem przyczyny,
- ✚ wdrożenie szczegółowego trybu kontroli wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w komórce do spraw zgodności, zapewniającego niezależność i obiektywizm wypełniania przez nich zadań oraz umożliwiającego zatrudnianie osób o odpowiednich kwalifikacjach, doświadczeniu i umiejętnościach,
- ✚ zapewnienie środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania zadań oraz systematycznego podnoszenia kwalifikacji, zdobywania doświadczenia i umiejętności,
- ✚ Stanowisko ds. zgodności nie może być łączone z innymi komórkami organizacyjnymi, funkcjami i stanowiskami w Banku. Pracownicy na stanowisku ds. zgodności nie mogą wykonywać innych obowiązków, niż obowiązki wynikające z jej zadań.

Komórka Audytu została ustanowiona w ramach trzeciego poziomu funkcjonującego w Banku systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej. Audyt jest sprawowany przez Komórkę Audytu usytuowaną w strukturze organizacyjnej Banku, podlegającą bezpośrednio Prezesowi Zarządu. Do obowiązków Komórki Audytu w należy w szczególności:

- + opracowanie regulaminu funkcjonowania Komórki Audytu,
- + przeprowadzanie badań audytowych,
- + sprawdzanie efektywności realizacji zaleceń wydanych przez Zarząd Banku w ramach badań audytowych,
- + okresowe przekazywanie raportów do Zarządu i Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu, w szczególności w zakresie realizacji planów audytu, wyników przeprowadzonych badań audytowych oraz statusu realizacji zaleceń wydanych po przeprowadzonych badaniach audytowych.

W Banku funkcjonują mechanizmy zapewniające niezależność Komórki Audytu, a są to m.in.

- + zapewniony bezpośredni kontakt z członkami Zarządu, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu z zachowaniem możliwości uczestnictwa w posiedzeniu Komitetu Audytu bez udziału Zarządu,
- + uczestnictwo w posiedzeniach Zarządu Banku,
- + uczestnictwo w posiedzeniach Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu w przypadku, gdy przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej, w tym zapewnianiem zgodności, audytem wewnętrznym lub zarządzaniem ryzykiem,
- + powoływanie Audytora odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej. Komitet Audytu uczestniczy w wyborze Audytora, wspomaga Zarząd w wyborze odpowiedniej osoby oraz w ustalaniu wysokości jej wynagrodzenia,
- + ochrona przed nieuzasadnionym wypowiedzeniem umowy o pracę. Odwołanie audytora odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu po uprzednim wysłuchaniu tej osoby przez Radę Nadzorczą i Komitet Audytu.
- + w przypadku zmiany audytora, Bank niezwłocznie informuje o tym fakcie Komisję Nadzoru Finansowego, wraz ze wskazaniem przyczyny zmiany,
- + szczegółowy tryb kontroli wynagrodzeń pracowników Komórki Audytu, zapewniający niezależność i obiektywizm wypełniania przez nich zadań oraz umożliwiający zatrudnianie osób o odpowiednich kwalifikacjach, doświadczeniu i umiejętnościach,
- + Komórka Audytu nie może być łączona z innymi komórkami organizacyjnymi, funkcjami i stanowiskami w Banku. Pracownicy tej komórki nie mogą wykonywać innych obowiązków, niż obowiązki wynikające z jej zadań.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, Stanowiska ds. zgodności, Komórki Audytu. W ramach dokonywanej oceny Rada Nadzorcza uwzględnia m.in. opinię Komitetu Audytu, informację Zarządu Banku dotyczącą wypełniania zadań związanych z wprowadzeniem adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, okresowe raporty Stanowiska ds. zgodności i Komórki Audytu, ustalenia dokonane przez biegłego rewidenta, ustalenia wynikające z czynności nadzorczych wykonywanych przez uprawnione do tego instytucje, oceny i opinie dokonywane przez podmioty zewnętrzne, jeżeli były wydawane.

Kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej obejmują wszystkie trzy linie obrony.

Zarząd Banku informuje Radę Nadzorczą o sposobie wypełniania zadań związanych z wprowadzeniem oraz zapewnieniem we wszystkich jednostkach organizacyjnych, komórkach i stanowiskach pracy funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej z uwzględnieniem informacji dotyczących:

- ▣ adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnianiu osiągnięcia celów systemu kontroli wewnętrznej,
- ▣ skali i charakteru nieprawidłowości oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia nieprawidłowości, w tym podjętych środków naprawczych i dyscyplinujących,
- ▣ zapewniania niezależności Stanowisku ds. zgodności i Komórcie Audytu,
- ▣ zapewniania odpowiednich zasobów kadrowych niezbędnych do skutecznego wykonywania zadań oraz koniecznych środków finansowych do systematycznego podnoszenia kwalifikacji, zdobywania doświadczenia i umiejętności przez Stanowisko ds. zgodności oraz Komórkę Audytu.

Opis polityki wynagrodzeń

W Banku zasady wynagradzania pracowników, Członków Zarządu Banku oraz członków Rady Nadzorczej, jak również zasady przyznawania innych świadczeń związanych z pracą są sformalizowane, określone w Polityce wynagrodzeń oraz w szczegółowych regulaminach wynagradzania.

Przyjęta w Banku polityka wynagrodzeń uwzględnia wielkość ryzyka związanego z działalnością Banku oraz zakres i stopień złożoności działalności prowadzonej przez Bank. W Banku funkcjonuje zasada równości wynagrodzeń za tę samą pracę lub pracę o tej samej wartości i jest neutralna pod względem płci. Wynagrodzenia przyznawane w Banku mają charakter wyłącznie pieniężny.

Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej ustala Zebranie Przedstawicieli, wynagrodzenia dla członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza, a wynagrodzenia dla pracowników ustala Zarząd.

Wynagrodzenia w Banku obejmują wypłatę stałych i zmiennych składników wynagradzania, przy czym stałe składniki wynagradzania rozumiane są jako wynagrodzenie zasadnicze, zmienne składniki wynagrodzenia rozumiane są jako premia uznaniowa.

W Banku wdrożono szczegółowe zasady wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka, którzy są wynagradzani za osiągnięcie celów wynikających z pełnionych przez nich funkcji. Wynagrodzenie tych osób nie jest uzależnione od wyników finansowych uzyskiwanych w kontrolowanych przez nich obszarach działalności Banku.

Informacja o powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń

W Banku nie został powołany komitet do spraw wynagrodzeń.

Bank Spółdzielczy w Bydgoszczy nie jest zaliczany do banków istotnych, dlatego też wymóg powołania wskazanego komitetu nie dotyczy Banku, zgodnie z art. 9cb ust. 1 ustawy Prawo bankowe.

Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego w Bydgoszczy wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe

Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji oraz dają rękojmię należytego wykonywania swoich funkcji.

Bank wdrożył procedury określające kryteria oceny odpowiedności Członków Zarządu, Rady Nadzorczej, osób Komitetu Audytu, jak również osób pełniących kluczowe funkcje. Ocena odpowiedności dotyczy również kandydatów do pełnienia powyższych funkcji.

W Banku przeprowadzono proces oceny odpowiedności. W zakresie Członków Zarządu, Rady Nadzorczej przeprowadzono indywidualną, jak również zbiorową ocenę.

Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 24.03.2022 r. dokonała indywidualnej, jak również zbiorowej oceny członków Zarządu Banku.

Zebranie Przedstawicieli na posiedzeniu w dniu 23.06.2022 r. dokonało indywidualnej, jak również zbiorowej oceny członków Rady Nadzorczej.

Zbiorowej ocenie w dniu 23.06.2022 r. podlegał również Komitet Audytu.

Przeprowadzone oceny odpowiedności dały wynik pozytywny.